

falzifikátov slovenských korún bude naďalej len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2015 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný pokles počtu zadržaných falzifikátov ostatných cudzích mien. Z nich bolo

najviac zadržaných amerických dolárov (43 kusov). Podobne ako v predošlých rokoch bola najviac falšovanou bankovkou 100 USD, ktorá tvorila 91 % zo zadržaných falzifikátov. Na území Slovenskej republiky boli ešte zadržané falzifikáty CHF (41 kusov), GBP (4 kusy), HUF (4 kusy) a PLN (2 kusy).

4 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

4.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách.

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb sú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001,
- nariadenie č. 260/2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009,
- nariadenie 2015/847 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 a
- nariadenie 2015/751 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu,

ako aj opatrenie NBS č. 8/2009, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov a opatrenie NBS č. 6/2013 o identifikátore príjemcu inkasa a registri identifikátorov príjemcov inkás.

V roku 2015 NBS v súlade so zákonom o platobných službách schválila návrh Slovenskej bankovej asociácie neplatiť v roku 2015 príspevok na činnosť Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zriadeného podľa zákona

o platobných službách na mimosúdne riešenie sporov, a to vzhľadom na výsledky hospodárenia tohto súdu a dostatok finančných prostriedkov na činnosť Komory pre rozhodovanie spotrebiteľských sporov z poskytovania platobných služieb.

4.2 PLATOBNÉ SYSTÉMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4.2.1 PLATOBNÝ SYSTÉM TARGET2 A TARGET2-SK

Národná banka Slovenska prevádzkuje od vstupu do eurozóny komponent systému TARGET2 ako platobný systém TARGET2-SK. Rok 2015 možno z pohľadu prevádzky platobného systému TARGET2-SK hodnotiť ako úspešný a bezproblémový. Počas roku 2015 neboli v systéme TARGET2 zaznamenané žiadne výrazné incidenty, ktoré by zásadne ohrozili systém a jeho účastníkov. V tomto období nedošlo ani k problémom, ktoré by ohrozili plynulé spracovanie platieb alebo narušili samotnú prevádzku systému TARGET2 v NBS.

Okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej podpory a pomoci účastníkom, ako aj pravidelného testovania procedúr pre obnovu činnosti, sa NBS podieľala na koordinácii vývoja, zmien, testovania a nasadzovania nových verzií programového vybavenia platformy SSP, na ktorej sa systém TARGET2 prevádzkuje. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP implementujú nové funkčnosti a zmeny, ktoré Eurosystém schváli na základe požiadaviek užívateľov systému, a tiež sa nimi odstraňujú identifikované chyby v predchádzajúcej verzii.

Aj v roku 2015 NBS pokračovala v organizovaní pravidelných pracovných stretnutí so zástupcami

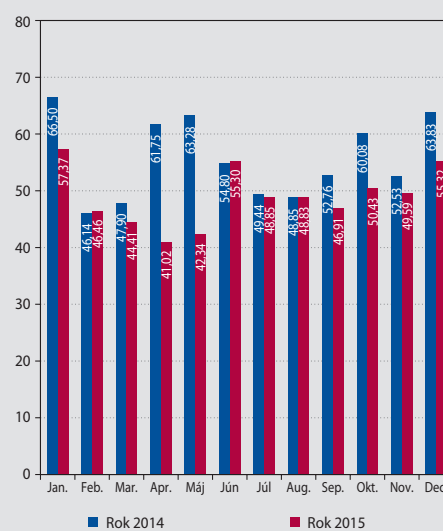
účastníkov TARGET2-SK. Tieto stretnutia slúžia na konzultáciu návrhov a zahrnutie pripravovaných zmien do systému TARGET2, koordináciu testovania nových verzií platformy SSP s účastníkmi, hodnotenie bežnej prevádzky a sprostredkovanie ďalších relevantných informácií poskytnutých účastníkom TARGET2-SK zo strany NBS.

V roku 2015 bolo Európskou centrálnou bankou prijaté usmernenie ECB (EÚ) 2015/930 z 2. apríla 2015, ktorým sa zmenilo usmernenie ECB/2012/27 o TARGET2 (ECB/2015/15). Na základe tohto usmernenia NBS prijala a zverejnila rozhodnutie NBS č. 7/2015 z 9. júna 2015 o podmienkach otvorenia a vedenia PM účtu v TARGET2-SK a rozhodnutie NBS č. 8/2015 z 9. júna 2015 o podmienkach otvorenia a vedenia účelového peňažného účtu v TARGET2-SK. Zároveň bolo na základe tohto usmernenia prijaté rozhodnutie NBS č. 9/2015 z 9. júna 2015, ktorým sa novelizovalo rozhodnutie č. 4/2010 o postupoch vyrovnania pre pridružené systémy TARGET2-SK v znení neskorších predpisov.

4.2.2 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM TARGET2-SK

V roku 2015 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených 33 účastníkov, z toho bolo 30 priamych účastníkov a 3 pridružené systémy (SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., First Data Slovakia, s.r.o.). V porovnaní s ro-

Graf 24 Porovnanie hodnoty platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2014 a 2015 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

kom 2014 nedošlo k zmene počtu účastníkov, keďže jeden priamy účastník vstúpil do platobného systému TARGET2-SK a jeden z neho vystúpil.

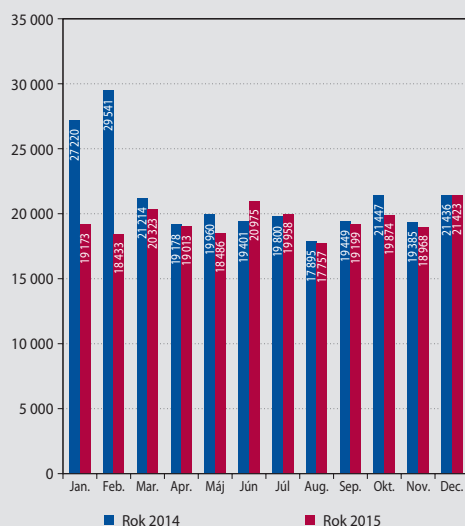
V roku 2015 sa prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK uskutočnilo vyše 233 tis. transakcií v celkovej hodnote vyše 586 mld. €. Oproti roku 2014 došlo k poklesu počtu uskutočnených transakcií o 8,7 % (vyše 22 tis. transakcií) a k poklesu hodnoty spracovaných transakcií oproti predchádzajúcemu roku o 12,1 % (81 mld. €).

V roku 2015 mal TARGET2-SK 256 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 912 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 2 292 mil. €.

Podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2015 bol v pomere 71:29, v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb bol podiel klientskych a medzibankových platieb v nezmenenom pomere 7:93, teda výrazne v prospech medzibankových platieb.

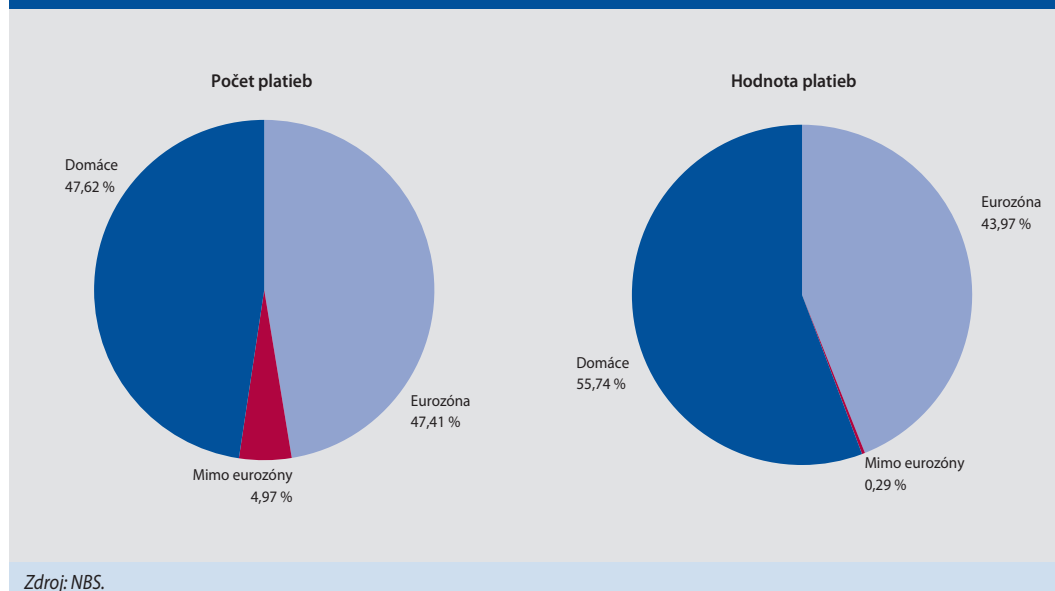
V roku 2015 bolo do systému TARGET2 zapojených 24 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruktúry smerovania platieb bolo 47,62 % všetkých platieb domáчих, 47,41 % smerovalo príjem-

Graf 23 Porovnanie počtu platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2014 a 2015

Zdroj: NBS.

Graf 25 Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2015

com do eurozóny a 4,97 % smerovalo mimo eurozóny. Ukazovateľ hodnoty zaslaných platieb v pomere 56:44 vyznieva v prospech domácich platieb.

4.2.3 PLATOBNÝ SYSTÉM SIPS

Retailový platobný systém SIPS v priebehu roka 2015 kontinuálne zabezpečoval spracovanie a klíring klientskych platieb v eurách. Išlo predovšetkým o domáce, ako aj cezhraničné SEPA úhrady a SEPA inkasá v medzinárodnom formáte XML. Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad a SEPA inkás bolo zabezpečené prostredníctvom cezhraničného paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je NBS priamym účastníkom.

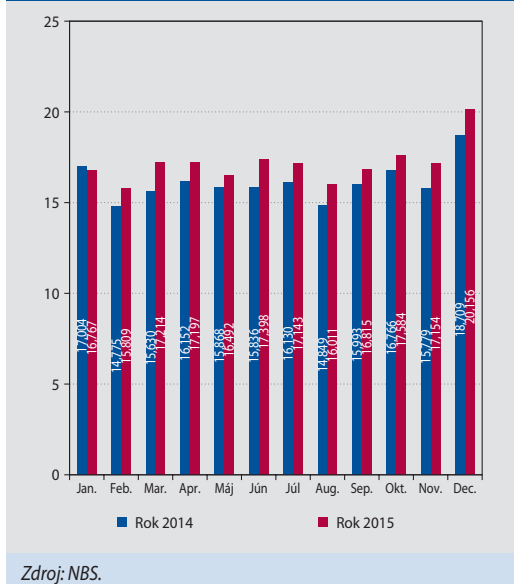
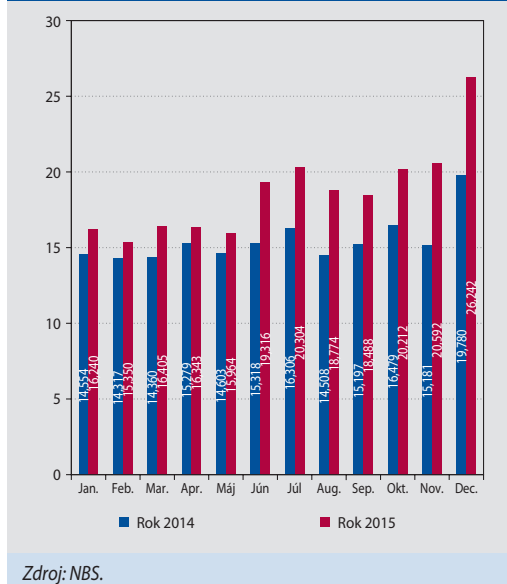
Spracovanie a klíring platieb v platobnom systéme SIPS prebiehal v roku 2015 rovnakým spôsobom ako v predchádzajúcich rokoch, každý prevádzkový deň v niekoľkých klíringových cykloch. Od 1. januára 2015 bol v platobnom systéme SIPS zavedený nový klíringový cyklus, ktorý účastníkom platobného systému SIPS umožnil posilať domáce a cezhraničné SEPA úhrady do aktuálneho prevádzkového dňa až do 15.00 h, t. j. o 2,5 hodiny dlhšie ako predtým. Záväzky a pohľadávky účastníkov SIPS z výsledkov jednotlivých klíringových cyklov boli finančne vyrovnávané v platobnom systéme TARGET2-SK,

ktorého je platobný systém SIPS pridruženým systémom. Počas roka 2015 neboli v prevádzke zaznamenané závažné incidenty, ktoré by významným spôsobom ohrozili spracovanie a klíring platieb alebo narušili prevádzku platobného systému SIPS.

Na základe požiadavky bankového sektora a v súlade s rozhodnutím Bankovej rady NBS bola v priebehu roka realizovaná kompletná príprava na rozšírenie ponúkaných služieb platobného systému SIPS o možnosť spracovania cezhraničných SEPA inkás typu B2B (z anglického business to business). V rámci SEPA platobných nástrojov ide o špeciálny typ inkasa určený pre vzájomné inkasovanie medzi podnikmi. Po úspešnom otestovaní rozšírenej funkčnosti platobného systému SIPS nová služba pre účastníkov platobného systému SIPS prístupná od 1. januára 2016.

V rámci prípravy na zavedenie cezhraničných SEPA inkás typu B2B, NBS taktiež prijala a zverejnila rozhodnutie NBS č. 18/2015, ktorým sa novelizovalo rozhodnutie NBS č. 7/2012 o pravidlách platobného systému SIPS v znení neskorších predpisov.

Národná banka Slovenska v roku 2015 pokračovala v spravovaní registra identifikátorov prijem-

Graf 26 Porovnanie počtu transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2014 a 2015 (mil.)

Graf 27 Porovnanie hodnoty transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2014 a 2015 (mld. EUR)

cov inkás (tzv. register CID-ov), ktorý prevzala od Slovenskej bankovej asociácie v roku 2013. CID slúži na jednoznačnú identifikáciu príjemcu SEPA inkasa, ktorým môže byť fyzická alebo právnická osoba. Ku koncu roka 2015 NBS evidovala takmer 390 aktívnych príjemcov inkás.

4.2.4 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM SIPS

V roku 2015 bolo do platobného systému SIPS zapojených 25 priamych účastníkov. Počet účastníkov SIPS oproti predchádzajúcemu roku ostal nezmenený.

Cez platobný systém SIPS bolo v roku 2015 realizovaných 205 738 tis. transakcií v celkovej hodnote 224 228,97 mil. €. V počte transakcií išlo o nárast o 6,33 % oproti predchádzajúcemu roku (v roku 2014 bolo 193 491 tis. transakcií) a v hodnote spracovaných platieb nárast o 20,63 % (v roku 2014 bola hodnota platieb spracovaných prostredníctvom SIPS 185 881 mil. €).

Podiel počtu domácich a cezhraničných transakcií uskutočnených prostredníctvom SIPS bol v roku 2015 približne 94 : 6. V hodnote transakcií bol podiel domácich transakcií k cezhraničným transakciám na úrovni 77 : 23.

4.2.5 PLATOBNÉ KARTY³⁹

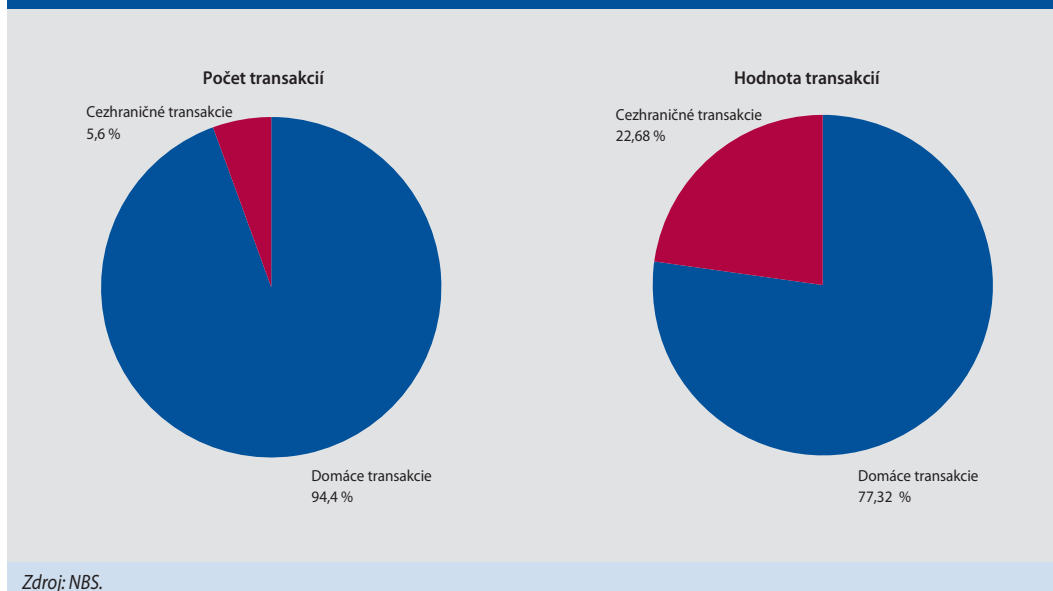
Ku koncu roka 2015 bolo na Slovensku v obehu 5 304 377 bankových platobných kariet, čo predstavovalo oproti predchádzajúcemu roku celkový nárast o 5,3 %. Rastové krivky boli zaznamenané aj v počte a hodnote transakcií uskutočnených prostredníctvom platobných kariet. V počte uskutočnených transakcií išlo o nárast o 15,7 % (počet vzrástol z 317,36 mil. v roku 2014 na 367,02 mil. uskutočnených v roku 2015). V hodnote transakcií bolo v roku 2015 prevedených 20 381,1 mil. €. Táto hodnota predstavovala nárast oproti predchádzajúcemu roku o necelých 8 %.

BEZKONTAKTNÉ BANKOVÉ PLATOBNÉ KARTY

Pokiaľ ide o bezkontaktné bankové platobné karty, Slovensko patrí ku krajinám s ich najrozšírenejším používaním. Svedčí o tom aj ich nárast vo všetkých kategóriách, t. j. v ich celkovom počte, počte a hodnote transakcií týmito kartami, ako aj v hodnote prevedených prostriedkov. V uplynulom roku počet bezkontaktných platobných kariet narástol o 23 % (z počtu 3,2 mil. na takmer 4 mil.). V počte transakcií uskutočnených bezkontaktnými bankovými platobnými kartami bol zaznamenaný výrazný nárast, a to o 99,4 %, čo v hodnotovom vyjadrení znamená nárast z poč-

³⁹ Údaje poskytnuté bankami a pobočkami zahraničných bánk.

Graf 28 Podiel domácich a cezhraničných transakcií v SIPS v roku 2015

tu 50,52 mil. na 100,75 mil. transakcií. A pokiaľ ide o hodnotu prevedených prostriedkov bezkontaktnými kartami, táto zaznamenala nárast až o 105,8 % (čo predstavovalo výšku 1 338,8 mil. € oproti 650,64 mil. € v roku 2014).

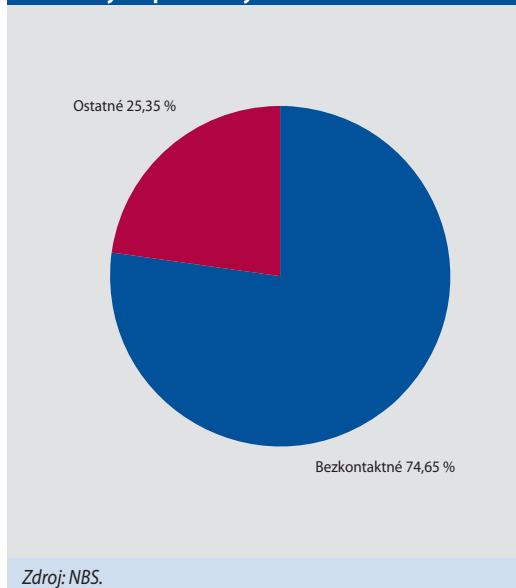
Podiel bezkontaktných bankových platobných kariet v roku 2015 bol v rámci celkového počtu bankových platobných kariet 74,7 %, čo Sloven-

sko radí k najvyspelejším krajinám v rámci EÚ v danej oblasti.

BANKOMATY A POS TERMINÁLY

V počte bankomatov bol v roku 2015 zaznamenaný mierny nárast (počet sa zvýšil o 30 na 2 738). Taktiež v počte platobných terminálov bolo mierne navýšenie, o 2 782 platobných terminálov (na 49 604 terminálov). K výraznému nárastu došlo v počte platobných terminálov s možnosťou uskutočňovania bezkontaktných platieb, a to v medzročnom vyjadrení až o 44 % (z 26 680 platobných terminálov na 38 424).

Graf 29 Podiel bezkontaktných bankových platobných kariet na celkovom počte bankových platobných kariet v roku 2015

4.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI V OBLASTI PLATOBNEHO STYKU

EUROSYSTEM, TARGET2 SECURITIES

V roku 2015 pokračovali práce na projekte T2S v zmysle Programového plánu. Tvorcom T2S sa darilo včas odstraňovať chyby odhalené pri testovaní. Eurosystem odsúhlasil oprávnenosť účasti jednotlivých CSD prvej vlny v T2S na základe zhodnotenia ich pripravenosti. Eurosystem odsúhlasil tiež viaceré návrhy na zmenu, ktoré vyplynuli z testovacích aktivít. V priebehu roku 2015 sa podarila úspešná migrácia prvej vlny do T2S, keď 22. 6. 2015 migrovali do T2S

depozitáre Grécka, Rumunska, Malty a Švajčiarska. Taliansky depozitár odložil svoju migráciu na 31. 8. 2015.

Zároveň sa dosiahol značný progres vo vzťahu k definovaniu a v procese zosúladzovania národných trhov s harmonizačnými štandardami. Po publikovaní CSD Regulácie (CSDR) pokračuje spolupráca na príprave technických štandardov.

Národná banka Slovenska, Centrálny depozitár cenných papierov SR, ako aj celá banková komunita na Slovensku sa pripravujú na migráciu vo štvrtej migračnej vlne, ktorá je naplánovaná na február 2017.

Eurosystem pokračoval aj v roku 2015 v publikovaní T2S OnLine, kde je možné získať aktuálne informácie o T2S v anglickom jazyku.⁴⁰

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky pripravuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje širokú škálu štatistík, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, iných činností Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajová základňa je tvorená údajmi finančných aj nefinančných subjektov. Tieto štatistiky využívajú okrem interných používateľov NBS aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, médiá a v neposlednom rade aj široká verejnosť.

Od januára 2015 NBS spustila prevádzku nového informačného systému Štatistický zberový portál (IS ŽZP) na niektorých vybraných výkazoch. Súčasne sa začalo s hromadným projektovaním všetkých zvyšných výkazov a kontrol do IS ŽZP tak, aby boli pripravené pre paralelný zber, ktorý sa v spolupráci s vykazujúcimi subjektmi uskutočnil počas mesiacov november a december. Počas roku 2015 prebiehali aj ďalšie práce na rozširovaní už vytvoreného dátového modelu o údaje pre výstupy, ktoré sa overili v rámci paralelnej prevádzky.

5.1 MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Rok 2015 predstavoval v rámci finančného sektora za oblasť menovej a finančnej štatistiky viaceré zmeny. Na začiatku roka to bol prechod na vykazovanie podľa nových požiadaviek Európskeho systému národných účtov (ESA 2010), významnou zmenou bola príprava na výkazníctvo

v štruktúre dátového modelu a v novom informačnom systéme zberu dát. Tieto skutočnosti viedli k vydaniu štyroch nových opatrení NBS, ktorými sa doplnil už existujúci právny rámec predkladania výkazov za úverové inštitúcie, podielové fondy, ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) a platobné inštitúcie.

V rámci operatívnych činností ECB/ESCB medzi prioritné patrilo zapracovanie nových požiadaviek za individuálne údaje bilančnej a úrokovej štatistiky bánk, ako aj historických časových radov, vykazovanie údajovej základne pre výkon opatrenia ECB k cieľným dlhodobjším refinančným operáciám. V rámci spolupráce štatistického výboru a jednotného mechanizmu dohľadu (STC/SSM) sa zabezpečoval zber údajov na výpočet ročných poplatkov za dohľad pre ECB.

V oblasti štatistiky cenných papierov sa činnosti sústredili na zvyšovanie kvality údajov v databázach cenných papierov Európskej centrálnej banky. Centralizovaná databáza cenných papierov (CSDB) prešla v roku 2015 dvomi významnými aktualizáciami, ktoré v sebe okrem technických vylepšení zameraných na zvýšenie výkonnosti databázy, zahrnovali aj nasadenie modulu obsahujúceho denné informácie o ratingu cenných papierov a emitentov z kategórie akceptovateľných aktív. V databáze držby cenných papierov (SHSDB) sa zdokonalil rámec pre riadenie kvality údajov vykazovaných za jednotlivé sektory a bol spustený analytický systém pre držbu cenných papierov národnými bankami a významnými bankovými skupinami.

⁴⁰ <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2s/about/t2sonline/html/index.en.html>